

Finansinspektionens direktionens preliminära beslut om att sänka kapitalkraven för kreditinstitut

Finansinspektionens direktion har på sitt sammanträde den 17 mars 2020 preliminärt beslutat att slopa det systemriskbuffertkrav som ska täckas med kärnprimärkapital enligt 10 kap. 4 och 6a § i kreditinstituts-lagen (610/2014) för Nordea-gruppen (tidigare 3,0 %), OP Gruppen (2,0 %), Kommunfinans Abp (1,5 %) samt för övriga kreditinstitut (1,0 %, Aktia Bank Abp, Danske Hypoteksbank Abp, Evli Bank Abp, Handelsbanken Finans Abp, Oma Sparbank Abp, POP-Bankernas sammanslutning, S-Banken Ab, Finlands Hypoteksförening, Sparbankernas sammanslutning, Ålandsbanken Abp).

Direktionen har därtill i enlighet med 10 kap. 8 § i kreditinstituts-lagen preliminärt beslutat att sänka buffertkravet för andra systemviktiga institut (O-SII-bufferten) för OP Gruppens del till 1,0 % (2,0 %).

Motiveringar till beslutet

Coronaviruspandemin har i betydande grad försvagat världsekonomins konjunkturutsikter och den finansiella sektorns verksamhetsförutsättningar. I nuläget är det möjligt att stöda bankernas utlåningskapacitet med makrotillsynspolitik och att lätta hushållens och företagens finansiella förhållanden genom att ändra kraven på kreditinstitutens strukturella makrotillsynsbufferar, dvs. kraven på systemriskbufferar och/eller O-SII-buffertkraven för andra systemviktiga institut. De övriga makrotillsynsverktygen är antingen i lagen fastställda, de har inte tillämpats och kan således inte sänkas (det kontracykliska buffertkravet) eller så hänför de sig enbart till kreditinstitutens bostadskreditgivning (maximal belåningsgrad, riskviktsgolv för bolån).

Strukturella makrotillsynsbufferar ställs i främsta hand för att begränsa allvarliga problem i anslutning till det finansiella systemet inom banksektorn vid krissituationer. I det nuvarande exceptionella läget är det emellertid motiverat att sänka makrotillsynsbufferarna för kreditinstitutens förmåga att bevilja krediter särskilt till företagssektorn inte ska försvagas på grund av begränsande buffertkrav på kreditgivningen.

Sänkningen av buffertkraven genomförs så att kravet på systemriskbufferar slopas för alla kreditinstitut och O-SII-kapitalkraven delvis ändras så att buffertkraven för alla kreditinstitut sjunker med en procentenhet. Dessa ändringar och beslut om lättnader som Finansinspektionen och makrotillsynsmyndigheterna i andra länder har gjort uppskattas öka de finländska kreditinstitutens beräknade utlåningskapacitet med ca 95 miljarder euro.

Det faktum att O-SII-buffertkravet för andra systemviktiga institut gällande OP Gruppen sänks med 1,0 procentenhet följer Europeiska centralbankens (ECB:s) s.k. nya golvmetodologi och är även motiverat i nuvarande krisläge för att bevara jämlika konkurrensförutsättningar.

17.3.2020 FIVA 2/02.08/2020
 SP/FIVA-UNRESTRICTED
 Offentligt

ECB:s golvmetodologi ställer en miniminivå på O-SII-buffertkravet för varje kreditinstitut, mot vilken de kapitalkrav som ställs av den nationella makrotillsynsmyndigheten bedöms vid tillämpningen av artikel 5 i SSM-förordningen¹.

I metodologin för en kalibrering av O-SII-buffertkravet är det motiverat att gå över till en mer sameuropeisk bedömningsram, emellertid så att det O-SII-buffertkrav som överstiger miniminivån i Finland hålls på en nivå som är högre än den genomsnittliga nivån i euroområdet. Det är motiverat att bevara O-SII-buffertkrav som är högre än miniminivån bl.a. eftersom Finland har en stor kreditinstitutsektor i förhållande till ekonomins storlek och sektorn i högre grad än i genomsnitt i euroområdet är koncentrerad till och beroende av att skaffa kapital på marknaden.

Nedan stående tabell visar O-SII-poängen som räknats för kreditinstituten enligt EBAs riktlinjer² utifrån uppgifterna i slutet av 2019.

Bankgrupp	Storlek	Betydelse	Komplexitet	Sammanlänkning	O-SII-poäng
Nordea	62,29	48,85	90,12	70,23	67,87
OP Gruppen	15,55	18,33	3,03	8,69	11,40
Kommunfinans	4,76	1,06	1,75	7,06	3,66
Sparbanksgruppen	1,36	1,82	0,06	0,59	0,96
Aktia	1,03	1,20	0,12	0,75	0,77
S-Banken	0,81	1,47	0,05	0,28	0,65
Ålandsbanken	0,69	0,78	0,33	0,54	0,58
Danske Hypoteksbank	0,65	0,41	0,20	0,77	0,51
POP Bank -gruppen	0,55	0,90	0,01	0,13	0,40
Öma Sparbank	0,42	0,54	0,00	0,11	0,27
Hypoteksföreningen	0,40	0,37	0,01	0,15	0,23
Evli Bank	0,11	0,20	0,04	0,16	0,13
Handelsbanken Finans	0,06	0,03	0,00	0,00	0,02

Bedömts och dimensionerats enligt O-SII-poängsättningen är O-SII-buffertkravet för OP Gruppen 1,0 %. O-SII-buffertkravet för Nordea (2,0 %) och Kommunfinans (0,5 %) behöver enligt analysen inte ändras.

Beslutet om sloandet av systemriskbufferten och justeringen av O-SII-bufferterna främjar också övergången till regleringsramen i det nya kreditinstitutsdirektivet (CRD5)³, enligt vilket risker som orsakas av de enskilda institutens systemviktighet ska täckas enbart med O-SII-buffertkraven. Det är således motiverat att O-SII-buffertkraven avspeglar skillnaderna i hur systemviktiga instituten är.

Direktionens beslut är villkorligt, och de slutliga beslutet fattas efter de förfaranden som ges i EU-regleringen.

¹ RÅDETS FÖRORDNING (EU) 1024/2013 av den 15 oktober 2013 om tilldelning av särskilda uppgifter till Europeiska centralbanken i fråga om politiken för tillsyn över kreditinstitut

² Europeiska bankmyndighetens riktlinjer av den 16 december 2014 om kriterierna för att fastställa villkoren för tillämpning av artikel 131.3 i direktiv 2013/36/EU (CRD) i samband med bedömningen av andra systemviktiga institut (O-SII) (EBA/GL/2014/10)

³ EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS DIREKTIV (EU) 2019/878 av den 20 maj 2019 om ändring av direktiv 2013/36/EU vad gäller undantagna enheter, finansiella holdingföretag, blandade finansiella holdingföretag, ersättning, tillsynsåtgärder och tillsynsbefogenheter och kapitalbevarande åtgärder, artikel 131